

A close-up photograph of a woman's torso and hands. She is wearing a vibrant blue, button-down dress with a pearl necklace. Her hands are clad in white, long-fingered gloves and are holding a dark red velvet handbag with gold hardware. The background is a soft, out-of-focus blue.

Naomi Woodová

**Pani
Hemingwayová**

Vydal Slovenský spisovateľ, a. s.
Miletičova 23, 821 09 Bratislava 2
E-mail: info@slovenskyspisovatel.sk
Zodpovedná redaktorka Anna Blahová
Tlač TBB, a. s., Banská Bystrica

Preklad tejto knihy vznikol s podporou Literárneho fondu.

Z anglického originálu Naomi Wood: Mrs Hemingway, ktorý vyšiel vo vydavateľstve Picador, an imprint of Pan Macmillan, a division of Macmillan Publishers Limited Pan Macmillan, London 2014, preložila Alexandra Ruppeltdtová.

Toto dielo je fikcia založená na historických faktoch. Mená, postavy, miesta a inštitúcie sú vytvorené podľa skutočných ľudí a skutočného prostredia, no zobrazené udalosti sú buď výsledkom autorkinej fantázie, alebo sú použité v rámci fiktívneho príbehu.

Copyright © 2014 by Naomi Wood
All rights reserved
Printed with permission of the Ernest Hemingway Foundation

Translation © Alexandra Ruppeltdtová 2018
Cover Design © Juraj Šramko 2019
Cover Photo © Angela King Jones / Arcangel
Slovak Edition © Slovenský spisovateľ, Ltd, 2019

ISBN 978-80-220-2122-7

HADLEY

Antibes, Francúzsko

1926

I

Antibes, Francúzsko

Jún 1926

Všetko tu robia à *trois*, v trojici. Raňajkujú, plávajú, obedujú, popoludní hrajú bridž, potom večerajú, popíjajú. Vždy tu zostanú tri podnosy so zvyškami, troje mokrých plaviek, a keď sa hra náhle bez vysvetlenia preruší, na stole ležia tri kôpky kariet. Kamkoľvek sa Hadley s Ernestom pohnú, je s nimi tá tretia – žena, ktorá do ich vzťahu preniká ako nabrúsené ostrie noža do masla. Milenka Hadleinho manžela Fife.

Hadley s Ernestom spávajú na poschodí vo veľkej bielej izbe, Fife spí dolu v menšej. Vo vile vládne ticho, napätie sa dá krájať. Keď im priatelia prinesú mydlo a potraviny, rozpačito postávajú pri plote – majú tých troch vôbec vyrušovať?

Bývajú tu spolu – Hadley, Ernest a Fife. Hoci každému z nich ide táto situácia na nervy, nikto nechce zatrubiť na ústup ako prvý – ani manželka, ani manžel, ani milenka. Takto tu žijú celé týždne ako vytrvalci, ktorí sa rozhodli krúžiť po tanečnom parkete až do vysilenia.

Slnko už vyšlo, lúče prenikajú dnu a sfarbujú biele bavlnené plachty domodra. Ernest spí. Vlasý má rozdelené cestičkou ako cez deň, jeho veľké telo sladkasto čpie.

Hadley si ho kvôli tomu doberá, vždy keď má náladu. Na opálenej pokožke okolo očí sa mu vytvorili vejáre vrások. Hadley si ho predstavuje, ako sa rozhliada z člna, prižmuruje oči a rozmýšľa, kde má zakotviť, kde budú najlepšie brať ryby.

Je taký neodolateľný, že si už tuším podmanil celý Paríž. Neuveriteľné, čo všetko si môže dovoliť. Očarí každého, od barmaniek po nejedného muža. Sú však aj takí, ktorí ho vnímajú cez výkyvy nálad – raz je krotký ako baránok, inokedy zúrivý ako býk. Nedávno zhodil v *Bal Musette* jednému známemu z nosa okuliare, lebo sa mu zdalo, že ho znevážil. Nešetří ani najbližších priateľov – vrátane Scotta Fitzgeralda –, hoci sú starší a úspešnejší. V chlapoch vyvoláva protichodné pocity, no ženy sú z neho paľ, otáčajú sa za ním, prenasledujú ho pohľadmi. Na máloktorú jeho čaro nezapôsobí.

Hadley leží, hľadá do plafóna. Trámy rozožral červotoč. Lampy pôsobia mohutne a ťažko, hoci majú tienidlá z papiera. Na toaletnom stolíku sa ligocú cudzie flakóny s parfumom. Cez okenice sa prediera svetlo – dnes bude opäť horúco.

Najradšej by zas bola doma v starom dobrom Paríži, v ich chladnom byte, kde sa vôňa pečených holubov mieša so zápachom pisoárov z pavlače. Túži po malej kuchynke a kúpeľni, kde opadáva zvlhnutá omietka, má chuť dať si na obed vajcia natvrdo pri stolíku, ktorý je taký úzky, že sa im dotýkajú kolená. Zvlášťne, práve tam sa potvrdilo jej podozrenie. *Áno, myslím, že Ernest a Fife sa do seba zahľadeli*, vyslovila vtedy Fifina sestra. Viac nebolo treba.

Veru, Hadley by teraz bola najradšej v Paríži alebo v St. Louis, niekde pod popolavou oblohou zatiahnutou oceľovosivými mrakmi, v plušti – kdekoľvek, len nie v božskom, slnkom zaliatom Antibes, obmývanom fialkastým morom. V noci tu s tichým žuchnutím padajú do trávy zrelé

pomaranče, ráno bývajú rozplasnuté, plné mravcov. Okolo vily silnie zápach. Už teraz, zavčas rána, bzučia muchy a šušťi hmyz.

Hadley vstane, podíde k oknu. Pritisne si čelo na sklo a skúma izbu manželovej milenky. Fife má zavreté oknice. Aj ich syn Bumby spí dolu, zotavuje sa z *coqueluche*, čierneho kašľa, práve preto sú tu. Priateľka Sara Murphyová im požičala dom, aby v ňom mohli stráviť karanténu. Dobrá duša. Ale predovšetkým sa bála, aby Bumby nenakazil ju a jej deti. Hadley sa prechádza po izbách, dotýka sa jej nádherných vecí a s trpkosťou si uvedomuje, že jej manželstvo sa rozpadá v požičaných priestoroch inej rodiny.

Dnes večer sa karanténa končí. Murphyovci ich pozvali do Villy America, prvý raz počas týchto prázdnin bude nešťastná trojica tráviť čas v spoločnosti známych. Hadley sa teší na večierok, no aj sa trochu obáva. Medzitým sa totiž stalo niečo, čo nikto nevidel – akoby niekto pomočil matrac a bleskovo ho obrátil, aby sa nemusel priznať k tej rýchlo chladnúcej mláčke v perinách.

Hadley sa vráti do postele. Ernest si medzitým privlastnil celú prikrývku. Hadley sa ju opatrne snaží potiahnuť, tak, aby ho nezobudila, ale on ju pevne zvierá v pästi. Pobozká ho na ucho. „Kradneš mi plachtu,“ zašepká.

Ernest neodpovie, len si ju privinie. V Paríži rád vstáva zavčas, aby už o deviatej sedel v pracovni. V Antibes ju často takto objíma, akoby sa chcel vrátiť do čias, keď boli ešte vášnivo zaľúbení, hoci teraz obaja vedia, že toto leto môže znamenať ich koniec. Leží vedľa neho a rozmýšľa, čo sa stalo, ako to, že ho stratila. Možno maľuje čerta na stenu, ešte oňho neprišla, zatiaľ nie. Fife a Hadley sledujú jedna druhú, striehnu, akoby čakali na posledné voľné miesto v autobuse.

„Podme si zaplávať.“

„Ešte je skoro, Hash.“ Ernest má stále zavreté oči, no pošklbkáva mu viečkami. Ktovie, či si už hneď zrána vyberá medzi nimi dvoma. Manželka? Milenka? Milenka – alebo manželka? Čo mu našepkáva mozog?

Hadley spustí nohy z postele, posadí sa. Zdá sa, že slnko sa o chvíľu odtrhne z reťaze a zaplaví celú miestnosť. Cíti sa v tomto teple príšerne nemotorná. Ledva sa pohybuje, akoby sa jej všetka váha preliala do bokov. Ešte aj husté gaštanové vlasy ju ťažia. „Hnusná horúčava,“ vyhlási a rukou si utrie spotený krk. „Netúžiš po daždi, po zatiahnutej oblohe? Po zelenej tráve? Hocičo, len nie toto.“

„Koľko je hodín?“

„Osem.“

Ernest jej položí ruku na plece.

„Nie.“

„Prečo?“

„Lebo nemôžem.“ Trochu sa jej zadrhne hlas. Prejde k toaletnému stolíku. V zrkadle vidí, ako sa jej pod nočnou košelou vydúvajú prsia. Manžel ju smutne pozoruje. Hadley vytiahne žalúzie, izbu zaplaví žltkasté svetlo. Ernest si pretiahne prikrývku cez hlavu a zrazu pôsobí ako chlapča. Často nevie, čo si o ňom má myslieť, či ho vôbec má brať ako dospelého. Je to najinteligentnejší človek, akého pozná, no aj tak s ním niekedy podvedome zaobchádza ako s deckom.

V kúpeľni je chladnejšie. Vaňa na levích nohách pripomína otvorené ústa. Najradšej by si napustila vodu a vliezla do nej. No len si ošpliecha zátylok a umyje tvár. Od slnka jej vystúpili pehy, vlasy žiaria svetlejšie. Keď sa utiera, spomenie si na leto v Španielsku. Po behu s býkmi sa okúpali v bazéne, potom ju Ernest utieral – od členkov až hore, medzi nohami, prsia... Jej matka by to odsúdila ako verejné pohoršenie. *Na dotyky je spáľňa*, povedala by.

Naozaj vzrušujúca dovolenka, i vďaka tomu, ako jej vtedy Ernest nežne osúšal každý centimeter tela.

Bola s nimi aj Fife, vtedy ešte vo všetkej počestnosti. Hadley si bola takmer istá, že až do konca roka medzi nimi k ničomu nedošlo. Do jesene. Možno do jari. Jinny, Fifina sestra, jej nechcela prezradiť, kedy nastal zlom. Ale teraz sú z nich milenci a spomienka na troch šťastných opaľujúcich sa ľudí v Pamplone je nenávratne zničená, akoby niekto úmyselne poškriabal lak na aute. Škoda, že sa Ernest zbláznil a všetko zničil. Hadley sa v duchu usmeje. Akoby to povedala hrdinka niektorej z poviedok, ktoré rada čítala v ženských časopisoch, potajomky, aby Ernest nevedel.

V spálni mu hodí plavky, ktoré cez noc vyschli. „Šup, podme.“ Spod prikrývky sa vynorí ruka a chytí ich. „Kým nie je úpek.“

Ernest predsa len vstane a bez slova si ich natiahne. Je opálený, len zadok má biely. Hadley si opäť uvedomí, aký je fešák, a pichne ju pri srdci. Napchá do plážovej tašky uteráky a knihu (román E. E. Cummingsa, ktorý sa neúspešne snaží prelúskat) a ponad slnečné okuliare pozoruje, ako si Ernest oblieka včerajšie veci.

Cestou si vezme z komory jablko, poťažká ho v dlani.

Vonku pri keramických kvetináčoch s levanduľou visia na šnúre Fifine plavky. Hojdajú sa, čakajú na jej telo – ruky, nohy, mierne prikyvujúcu hlavu. Hemingwayovci prejdú popri jej izbe v miestnych „uniformách“ – pásikavých tričkách, námorníckych čiapkách, bielych šortkách. Kráčajú potichu, opatrne našľapujú na štrk, aby ju nezobudili. Akoby oni dvaja museli tajiť ľúbostný pomer pred ňou.

2

Paríž

1925 – 1926

Nakoniec ich prezradil list.

Hneď od začiatku si Hadley s Fife usilovne dopisovali. Dávali si vtipné prezývky, zdôverovali sa jedna druhej s drobnými starosťami Američaniek v Paríži. *Mala si pravdu, mon enfant, keď si z mojich riadkov cítila smútok*, napísala Fife a ďalej sa ponosovala, koľko má práce vo *Vogue*, s kým zažila nudný flirt, alebo aká bola opitá – a stále je, keď za detským klavírnym krídlom ťuká do stroja v byte na Rue Picot. *Zdá sa ti, že som na mol, a máš pravdu, lebo keby som bola ako-tak triezva, stačilo by napísať, že som pod parou*. Fife bola vždy náramne vtipná. Hadley mala niekedy problém dať dokopy duchaplnú odpoveď. Písala skôr vecne.

Vždy bolo zjavné, za akých okolností vznikali Fifine listy. Papier obliaty džinom, cez dátum fľak od rúžu, nečitateľné písmená v slove, kde sa jej zasekol kufríkový písací stroj značky Royal. V postskripte vysvetlila preklep tým, že ju privalil nejaký nápadník.

Hadley si ju pri čítaní vždy živo predstavovala – sympatická, štíhla, s vermútom v ruke a v obľúbenom kimone, priveľkom na jej dievčenské či skôr chlapčenské telo.

Keď sa zoznámili, Fife mala na sebe činčilový kožuch. Ako sa plavne niesla popri nej, hnedá kožušina ju poštek-
lila. Zazobane pôsobiaca majiteľka si naliala martini. „Par-
don,“ ospravedlnila sa, zazubila sa od ucha k uchu, pritiah-
la si kožuch bližšie k telu. „Toto robí vždy, potvora.“ Fife
mala činčilu, jej sestra Jinny norku.

Očividne boli bohaté, no ani jedna nemala snubný prs-
teň. Keď sa predstavili, Ernest poznamenal čosi nemiest-
ne o tom, že by si rád niekam vyšiel s jednou sestrou v ko-
žuchu druhej. Ktorému zvieraťu dáva prednosť? Nech sa
páči, uhádnite.

Po večierku sa ho Hadley spýtala, čo si myslí o tej
Pauline, ktorú všetci volali Fife. „Nuž,“ odvetil, „zďaleka
nezodpovedá ideálu južanskej krásy.“ A naozaj. Krátke
čierne vlasy, chudá, drobná, pozoruhodné na nej boli
len oči – nádherné, sivé, prívetivé. Ich prenikavý po-
hľad svedčil o tom, že o sebe nepochybuje. Práve to sa
jej na Fife hneď zapáčilo – bola sebavedomá takmer ako
chlap.

Na jeseň sa párkrát stretli v *Dôme* a v *Selecte*, potom za-
čala chodiť k nim. Raz na ňu natrafili v klube a zaradili ju
medzi pozvaných, s ktorými mienili zavrieť večer u nich
doma. Odvtedy ich navštevovala pravidelne, akoby sa jej
zapáčila bohémna chudoba. Ich byť, chladný a ošarpaný,
označila za *rozhodne anjelsky*. Hadley si nebola celkom
istá, koľko irónie sa skrývalo v jej vyjadrení.

Spočiatku spolu trávili veselé večery, zhovárali sa o jed-
le, o knihách, o autoroch, ktorých mali radi ako ľudí, nie
pre ich tvorbu. Fife sa nakoniec vždy zdvihla so slovami:
„Potrebujete byť chvíľu aj sami, decká.“ ‚Decká‘ bolo vte-
dy moderné oslovenie, Hadley sa nepáčilo.

Keď odišla, zakaždým pocítili zvláštnu prázdnotu. Hadley
nevedela dosť duchaplne komentovať spoločenské uda-
losti,

Ernest sa cítil ako vyžmýkaný. Rozhovor viazol, a tak Hadley začala chodiť zavčasu spať. On ostával hore dlho do noci a popíjal sám.

Postupne sa Fife začala lúčiť čoraz neskoršie. Raz večer sa zdržala dosť dlho. („Dúfam, že vám neprekážam, decká.“) Na druhý deň ešte dlhšie. V byte sa rozliehal jej hlasný smiech a Hadley mala čo robiť, aby bolo počuť aj ju.

Ernest často odprevádzal Fife na Rive droite, pravý breh Seiny. Najradšej chodievala pešo. Len niekedy, keď debatovali až do noci, zišiel s ňou dolu, aby jej zavolať taxík. Rozmýšľala, o čom sa asi zhovárajú, keď stoja zababušení na rohu ulice, telo na telo, a činčila mu štekli krk.

Nevedno ako a prečo, ale zrazu sa u nich Fife zdržiavala stále. Kedykoľvek vošla Hadley do izby, bola tam. Pomáhala, vešala bielizeň, hrala sa s Bumbym, raz im dokonca bez opýtania prezliekla periny, akoby ich manželská posteľ pre ňu nebola tabu. Keď Hadley v novembri dostala chrípku, okamžite nastúpila, nosila polievky, dávala jej obklady, naprávala prikrývku – a vo vedľajšej miestnosti zabávala Ernesta.

Keď sa v decembri vybrali lyžovať, prišla za nimi. Brali to ako samozrejmosť, pomaly jej robili miesto v posteli. Ernest doobeda pracoval, ony dve si čítali pri kozube alebo sa hrali s Bumbym. Večer mastili bridž pre troch. Hadley vždy prehrávala, ale väčšinou vypila toľko sherry, že jej to neprekážalo. Keď v januári Ernest odcestoval kvôli práci do Paríža a chystal sa do New Yorku, už vedela, že sa s ním Fife stretáva aj osamote. „Budem na ňom visieť ako mlynský kameň, budem sa ho držať zubami-nechtami ako starý mach na skale a brečtan na múre,“ zapísala si Fife, zatiaľ čo Hadley sa venovala radovánkam na snehu.

Keď sa vrátila do Paríža, jarné kvety už odkvitali, bah-

nité riečky odplavovali zvädnuté hlávky do kanálov a vzduch bol taký presýtený peľom, že ju rezali oči. Dúfala, že sa všetko vráti do normálnych koľají. Napokon, nemala nijaký dôkaz, nepristihla ich, ako sa bozkávajú, necítila z neho jej parfum, nenašla ľúbostné listy. Dokonca nepočula ani klebety. Bol to len flirt, veď Fife stále mlela o milencoch, napokon si Hadley začala vyčítať, že je zbytočne podozrievavá.

Možno mala v kamarátkiných listoch vidieť čosi viac, nielen bežné výlevy bohatej ženy, ktorá sa nazdáva, že má nárok na všetko, po čom zatúži, či už je to bicykel, kostým od Schiaparelliovej alebo manžel inej ženy. Ako ľahko vedela Fife očariť iných, aká nudná si pri nej pripadala. Hadley odpovedala čoraz zriedkavejšie.

Drahá Hadley, napísala Fife vtedy na jar, prečo si sa odmlčala? Dalo by sa s tým rýchlo niečo urobiť?

Ruky preč od môjho muža, chcela jej napísať alebo dokonca povedať Hadley, ale nenašla odvahu.

Prezradil ich celkom krátky list.

Ernest si ho založil do jedného zo zošitov, ktoré mal v zásuvke medzi korešpondenciou. Od udalosti so strategickým kufrikom vedel, že Hadley sa jeho vecí ani nedotkne. Najprv nespoznala jej rukopis, Fife totiž väčšinou písala na stroji, ktorý mala z *Vogue*. Odkaz bol načarbaný perom, nápadne veľkým písmom. Hneď bolo jasné, že je určený iba Ernestovi. Inak vždy adresovala listy Hadley a Ernestovi, nikdy nie výhradne jemu.

Milý Ernest!

Píšem Ti, aby si vedel, čo si myslím o Tvojom priateľovi Robertovi C. Blenchley. Podľa mňa je úžasný a veľmi, VEĽMI sa mi páči.

Pauline

Predstava, že aj ona by sa mohla páčiť jemu, mala zrejme vzbudiť v Ernestovi žiarlivosť. Vždy chcel, aby po ňom ženy túžili.

Čo znamenali tie slová? Bol to dôkaz, že majú pomer? Alebo hľadá medzi riadkami niečo, čo tam nie je?

„Hash?“ zavolať na ňu Ernest z obývačky.

Trasúcou sa rukou vrátila Fifin list na miesto a zavrela zásuvku. Ernest sa vedľa vo svetle plynovej lampy sústreďene mračil. Písal v rukaviciach, nemohli si dovoliť viac kúriť, kým nedostane peniaze za niektoré články. Sadla si oproti nemu na jedinú ďalšiu stoličku, ktorú mali. Mohla sa ho spýtať, či je medzi nimi niečo, položiť mu priamu otázku.

Nestalo sa a Paríž zahalila tma.

Ernest pracoval, občas sa na ňu pozrel, usmial sa, stratený vo svojom svete slov. A ona rozmýšľala, ako sa z nich mohli stať dvaja nešťastní partneri, medzi ktorými pravdepodobne stojí milenka.

3

Antibes

Jún 1926

Keď sa pozabudnete, žeravý piesok páli chodidlá už o deviatej ráno. Sú sami, široko-ďaleko nijaký slnečník, piknikový kôš ani perlový náhrdelník.

Ernest s Hadley čľupnú do vĺn a brodia sa k člnu, zakotvenému asi sto metrov od brehu. „Nechytíš ma!“ vykrikuje Ernest, a keď naň vylezie prvý, podá jej ruku z paluby. Len čo sa za ňou načiahne, hneď aj odtiahne ruku a Hadley spadne do vody. Napije sa. Ošpliecha ho, Ernest sa smeje a skočí za ňou.

Klbčia sa, voda sa pení a buble. Nohy majú zakliesnené, ona ho nakoniec chytí okolo krku, zatlačí ho pod hladinu a vyhupne sa. Napokon sa vynorí aj on, lapá dych, usmieva sa, na lícach sa mu tvoria vrásky. Hadley mu ponúkne slané ústa, cíti, ako ju na perách pichajú jeho mokré fúzy. Vo vode sú rovnako vysokí.

Plávajú k brehu, kde stromy vrhajú tieň. Ernest sa vykriabe na skaly, ona ostane v teplej azúrovej vode. Celý minulý týždeň si zdokonaľovali túto zábavku. „Kde mám byť, tu?“

„Poď bližšie.“

Hadley uprie zrak na obzor. Antibes sa skladá z dvoch polovic ako vajce, jednu tvorí obloha, druhú more. Nemá

rada túto hru, ale pokračuje v nej. Ernest sa pripravuje, prešľapuje mokrými nohami po kameňoch. Je nervózny a znepokojuje aj ju. „Môžem?“

„Áno.“

„Dobre,“ odvetí a vzápätí skočí. Preletí ponad Hadley, zapichne sa do vody tesne za ňou.

„Výborne,“ pochváli ho, keď sa víťazoslávne vynorí. Zbožňuje, ako sa na ňu díva, keď ho velebí. Tuším by najradšej priadol ako mačka, keď ju škrabkajú za ušami.

„Nedotkol som sa ťa, však?“

„Nie, bol si centimeter odo mňa.“

„Teraz ty,“ vyzve ju škodoradostne.

Hadley sa usmeje. „Nedáš pokoj, však?“

Nenástojí. „Ideme nazad k člnu?“

Pláva pred ním, pri pontóne kopne nohami, palcom sa dotkne šklabiek na dne. Slnko jej nemilosrdne praží na hlavu.

Keď sú obaja na palube, čln sa pod ich váhou ponorí o niekoľko centimetrov hlbšie. Pritiahne si ju – nasleduje ďalšie antibské túlenie.

„Ernest?“

Nereaguje.

V Paríži často mapovali objatia, Ernest sa snažil zapamätať si presný uhol lakťov, kolien a šijí, potom ich podrobne opisoval v poviedkach. Všetko robili tak, aby boli predobrazom jeho scén. Keď ich nahodil, snažili sa zopakovať príslušné polohy, čo sa napokon skončilo salvami smiechu, keď zistili, aké nemožné pozície vytýčil. Stlačené plecia, strpnuté ruky, zmeravené nohy. Niekedy sa jej zdalo až hlúpe, ako mu záleží na presnosti.

V Antibes Ernest nepíše a to je nebezpečné. Jeho myseľ zaháľa, vo fantázii blúdi kade-tade, má sklón hľadať vzrušenie tam, kde netreba. Kiežby bol pohrúžený do písania nového románu alebo poviedky a nevyšiel si Fife,

prípadne ani Hadley – keby práca mohla byť protiliekom proti tej votrelkyňi.

Hadley si ľahne na palubu, položí mu ruku na mäkké stehno, kde mu drsné nohavice zodrali chĺpky. Na ľavom lýtku má jazvu v tvare ohňostroja, stopa z vojny, zranení po výbuchu míny. Nikdy o tej udalosti nehovorí, len o tom, čo nasledovalo, ako mu doktori v nemocnici dávali k posteli misku a plnili ju šraubami, maticami a klinecami, ktoré mu vybrali z tela, o črepinách, ktoré rozdával návštevam na pamiatku a pre šťastie. Nielenže musel prekonať nešťastnú lásku k jednej zo sestier, ktorá dala prednosť inému, najväčší výkon bol presvedčiť lekárov, aby mu neodrezali nohu.

Ešte aj teraz sa niekedy v noci strháva zo sna v strachu, že ho pochová blato, že vykrváca niekde v talianskom zákope. Zobúda sa zdesený, zaliaty studeným potom. Keď mu Hadley prinesie vodu, trasú sa mu ruky. Bohužiaľ, nevie mu pomôcť. Po nociach plných hrôzy je potom Ernest niekoľko dní úplne na dne.

Mimovoľne sa mu dotkne jazvy, on jej odtisne ruku.

„Bože, včera som bol poriadne opitý,“ povie a prižmúrenými očami hľadá na breh. Nakrúti si na prst prameň jej vlasov. „Začína mi trešťať hlava,“ pokračuje. Plavky na nej pomaly schnú. Aj ona sa po včerajšom alkohole cíti otupená, navyše ju unavilo plávanie.

Ernest jej prejde prstom po tvári, zívne. Má na sebe plavky s dvoma bielymi pruhmi na hrudi, asi mu ich vybrala Fife. Hadley sa zdajú trochu krikľavé, ale *Vogue* ich zrejme odporúča ako posledný výkrik módy.

Začne si ich vyzliekať. „Ernest!“ zhíkne Hadley. „Niekto ťa uvidí.“

Zasmeje sa, dočne ju do brady. „Nikto tu nie je, cicka,“ namieta. „Mala by si spraviť to isté.“ Hadley ho štuchne do rebier, no len zľahka, napokon, počula, že niektoré že-

ny sa v lete v Paríži opaľujú na strechách polonahé. Ale to sú poetky, bohémky, lesbičky, nie gazdinky zo Stredozápadu, ktoré sa starajú o domácnosť a účty.

Hadley leží na rozhojdanom člne, slnko jej páli do tváre a zrazu pocíti nával zlosti. Prečo ho nemôže mať len pre seba? Je jej muž a ona je jeho žena. Ovinie mu ruku okolo krku, nadvihne sa a pobozká ho. „Lúbim ťa,“ vyhlási rozhodne. Áno, je ochotná spraviť čokoľvek, aby si ho udržala, dokonca pozvať jeho milenkku na spoločnú dovolenku. „Vieš to?“

„Viem,“ odpovie zvláštnym tónom, akoby bol skôr postavou z poviedky než jej manželom Ernestom Hemingwayom. Stručná odpoveď ju znepokojí. Nestráca ho, lebo ho už dávno stratila?

Hlavu jej pretne prudká bolesť ako sekera, možno dozvuk včerajšieho hýrenia. Čln ju ukolíše do nepokojného spánku.

4

Paríž

Apríl 1926

Prišla Jinny, Fifina sestra. Chvíľu sa prechádzala po byte, kým si našla vhodné miesto na sedenie. Očividne sa v tomto „anjelskom“ prostredí necítila tak dobre ako Fife. Usadila sa k stolíku pri okne, spoza chrbta jej vykukala kostolná veža.

Hadley sa hanbila za pachy unikajúce z kuchyne. Ernest chodieval do Luxemburských záhrad, poza strážnikov chrbát si vyhlíadal najtučnejšieho holuba, ešte v parku mu vykrútil krk a prepašoval ho v Bumbyho kočíku. Raz doniesol aj živého. Teraz sa pečie v rúre. Túto zimu už má pečených holubov po krk.

V izbe nebolo miesto na pohovku, stáli tu len dve rozhegané stoličky, jedna Ernestova, druhá Hadleina. Tretiu nemali.

Spod klobúka v tvare zvona, hlboko stiahnutého do čela, jej takmer nebolo vidieť oči, len párkrát sa zaleskli, tienné strieškou. Mala na sebe norkový kožuch, ktorý Ernest komentoval, keď sa vtedy zoznámili na večierku. Nervózne si hrýzla peru. Zrejme tušila, prečo ju sem Hadley pozvala.

Bol apríl, všetky tri sa nedávno vrátili z výletu autom do Chartres. Od minulého mesiaca, keď Hadley našla Fifin

tajný list Ernestovi, nepovedala nikomu ani slovo. Teraz však bola s Jinny sama a rozhodla sa, že za každú cenu zistí pravdu.

„Kde je Ernest?“ spýtala sa Jinny. Predklonila sa, kolenná mala nad špičkami topánok, ruky úhľadne zložené v lone.

„Ešte pracuje. Vráti sa asi o hodinku.“

Začalo sa stmievať a byť pôsobil ponurejšie než inokedy. „Prepáč, je tu chladno, šetríme.“ Hadley zakúrila v piecke a zohrievala si ruky nad ohňom. „Nesmierne nás teší, že sme sa tento rok zoznámili s tebou a s tvojou sestrou,“ spustila podľa scenára, ktorý si v duchu pripravila, keď sa v Jinninom plechovom citroëne vracali zo Chartres do Paríža. „Mám dojem, akoby sme sa poznali odjakživa. Boli však aj roky, keď sme boli s Ernestom sami... a potom prišiel na svet Bumby. Naozaj si bez vás dvoch už neviem život ani predstaviť.“

Jinny možno aj chcela niečo dodať, ale Hadley hneď pokračovala. „Sme s tvojou sestrou veľké kamarátky. Aj Ernest s Fife majú k sebe blízko.“

Za oknom sa ťahali svahy parížskych striech, kam až oko dovidelo. Na odkvapoch posedávali holuby – prísľub večere. Radšej nič neskúmať? Žiť v blaženej nevedomosti? Keď objavila ten list, zbystrila pozornosť. Začala si všímať pohľady, ktoré si vymieňali, počúvala šepot za knižnými regálmi, klebety na večierkoch. To bolo najhroznejšie zistenie – že vie o stave svojho manželstva najmenej zo všetkých.

Jinny stále sedela v norkovom kožuchu. Hadley naliala dve šálky čaju a položila ich na stôl. Keď si sadla, nechtiac narazila kolenami do Jinny. „Cestou zo Chartres bola Fife nejaká čudná.“

„V akom zmysle?“

„Nepovedala skoro ani slovo.“

„Tuším máš pravdu.“ Jinny upierala zrak na šálky s čajom.

„Celý čas sa správala zvláštne. Spočiatku rozprávala a rozprávala, potom hodiny mlčala.“

„Býva náladová.“

„To neboli nálady.“

Hadley zarazil nielen list, ale aj Fifino správanie v katedrále v Chartres. Všimla si, že sa modlí. Skláňala sa, spínala ruky. Očividne si niečo úpenlivo želala, tak silno zvierala prsty, až jej obeleli hánky. Za čo orodovala, čo jej mohlo chýbať okrem manžela? Určite odriekala: ‚Prosím, Pane, daj, aby bol môj.‘ Keď zdvihla hlavu, pozrela rovno na Hadley. V jej pohľade nebolo nič sväté.

Hadley s Jinny vyšli do denného svetla. Fife ich kadiaľsi predbehla, sedela v neforemnom pánskom kabáte pri vchode a fajčila, v očiach jej blčali vzrušené výbojné plamienky.

„Tak ja už pôjdem,“ vyhrkla Jinny, vyskočila, až prevrhla šálku. „Preboha, prepáč, podaj mi handru.“

„Nechaj.“

„Prosím.“

Keď sa Hadley vrátila, Jinny už utierala dlážku bielou vreckovkou, ktorá postupne hnedla. „Čo tie Fifine nálady?“ odvážila sa spýtať Hadley, keď jej začala pomáhať štvornožky ako slúžka. „Súvisia nejako s Ernestom?“

Jinny si sadla na päty, bola štíhla, pružná. Smutne sa usmiala. „Áno, myslím, že sa do seba zahľadeli.“

Vyslovila to pomaly a potichu, akoby opäť boli v katedrále.

Hadley vstala, šla vyžmýkať vreckovku do výlevky. Všimla si, že sa jej pri tomto úkone otočil a zašpinil snubný prsteň. „Ale to nič neznamená,“ pokračovala Jinny, keď za ňou prišla do kuchyne. „Fife má rada aj teba. Rovnako ako ja. To, čo sa stalo...“ Jinny sa bezradne poobze-